

WIE HELPT ER MEE DEZE WINTER?

De Amsterdamse winterkiek in beeld

KRISTEL KWAKKEL

Het is 2018, ik rij in het Noorden van Spanje, tegen de Pyreneeën aan. In een uitgestrekt landschap zie ik een aantal grote roofvogels rondcirkelen. Ik stop en hobbel over een zanderige weg een heuvel op. Ik sta voor het eerst op ooghoogte met Vale Gieren! Tijdens deze reis zie ik de ene na de andere prachtige roofvogel. Na deze ervaring wil ik alles over roofvogels weten.

Gefascineerd door de kiek

Ik ga in september 2019 en 2021 naar Georgië, reis rond en tel mee bij Batumi Raptor Count (BRC). Daar ontdek ik de schoonheid van de kiekendief. Sierlijk vliegen de vogels ons laag voorbij. Dwars door de regen, op weg naar warmere oorden. Terug in Nederland wil ik mijn roofvogelkennis bijhouden en neem ik contact op met Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels (GKA). GKA doet al jaren winterslaapplaatsstellingen van kiekendieven in Friesland, Groningen en Drenthe. De informatie wordt gebruikt om de slaapplaatsen te beschermen voor nu en in de toekomst. Waarom doen we dat hier niet? Ik spreek wat mensen, doe data-onderzoek en stap op mijn fiets richting Landelijk Noord. Na een paar keer bot vangen, is het raak. Bij Polder IJdoorn en Ilperveld vallen Blauwe- en Bruine Kiekendieven in op hun slaapplaats. De hele winter van 2021/2022 blijf ik ze volgen.

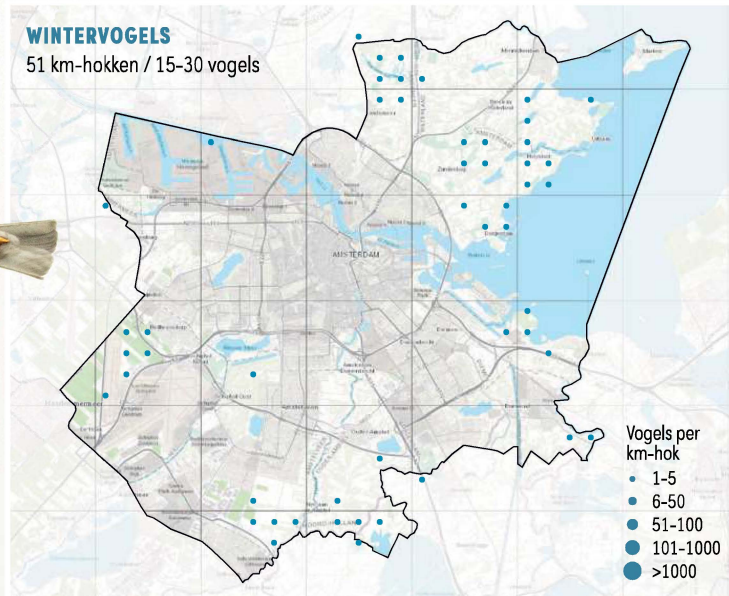
FOTO: ROBERT HEEMSKERK

Chachuna National Park, Georgië

De verspreiding van de **Blauwe Kiekendief** in de winter. Waar zouden ze slapen?

Winterslaapplaatsstelling kiekendieven

Een wintertelling is een mooi moment om oog in oog te staan met de Blauwe Kiekendief. De soort komt hier als broedvogel niet meer voor, maar overwintert wel rond Amsterdam. De kaart uit Vogelatlas Amsterdam laat zien waar ze zich overdag ophouden. Als we de slaapplaatsen kennen en monitoren, kunnen we maatregelen voorstellen die de voedselsituatie verbeteren. Bijvoorbeeld door het inrichten van vogelakkers, zodat er kortere afstanden tussen jaaggebieden en slaapplaatsen ontstaan.

Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels

Om kwetsbare soorten te beschermen houdt GKA zich bezig met monitoring, onderzoek en advies op het gebied van akkervogels en natuurbeheer in agrarisch gebied. Een groot deel van hun

werk bestaat uit het verzamelen van gegevens over akkervogels en hun leefgebied. De uitkomsten deelt GKA breed via rapporten, lezingen, publicaties in de media of op de website Nature Today. Ook is er een heldere handleiding voor iedereen die wil helpen tellen en een app die de gegevens doorstuurt.

Resultaten januari - februari '22

Ondanks de latere start heb ik afgelopen winter bemoedigende resultaten geboekt in Landelijk Noord. Met dank aan Thoas van Duivenbode en Adrie Streefland, die ieder een aantal keer zijn meegegaan.

Direct resultaat in Polder IJdoorn

Natuurmonumenten, de beheerder van Polder IJdoorn, was nog niet bekend met de slaapplaats. De boswachter was ingenomen met de informatie. Het plan voor de aanleg van watergeulen

WIE HELPT ER MEE DEZE WINTER?

voor visbroedplaatsen lagen nog op de tekentafel. In het ontwerp is nu rekening gehouden met de kiekendieven, de geulen zijn nu buiten de slaapplekts gegraven. Een voorbeeld van de impact van monitoring.

Hoe gaat tellen in z'n werk?

De dag van tellen is zelf te bepalen. Omdat het om slaapplektsen gaat, ligt het tijdstip wel vast, namelijk twee uur rond zonsopgang of zonsondergang. Tellen kan alleen of met een groepje. Het zoeken van de slaapplekts kost wat tijd, al is het moment van het vinden dat meer dan waard. Gelukkig zijn er een aantal tips die het makkelijker maken. Als een slaapplekts eenmaal bekend is, is een bezoekje één maal in de twee weken voldoende. Vaker mag altijd. De gegevens kun je direct in de app invoeren, of ter plekke opschrijven of inspreken en later verwerken. GKA telt in Noord-Nederland van oktober tot april.

Kansrijke plekken in de regio

De recente kaart van de winterver-spreiding van Blauwe Kiekendieven uit VogelAtlas Amsterdam geeft een goede indicatie voor de locaties van eventuele slaapplekts.

Bijvoorbeeld bij de Nieuwe Meer, de Osdorper Binnenpolder-Noord en in het Westelijk Havengebied. Helaas is het momenteel onduidelijk of Polder IJdoorn nog wordt bezocht, een eerste telling leverde niets op.

Er is verstoring door werkzaamheden door ophoging aan de Kinseldam. Bij het Ilperveld is de Blauwe Kiekendief en ook de Bruine Kiekendief op de oude slaapplekts aanwezig. Mogelijk is er een tweede slaapplekts bij Den Ilp.

Ook de **Bruine Kiekendief** overwintert rond Amsterdam

FOTO: WILLIAM PRICE

Tabel 1. Monitoring slaappleatsen winter '21/'22

datum	Locatie	dagdeel	begintijd	eindtijd	Totaal	Blauwe Kiekendief	Bruine Kiekendief
19-jan-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	16:40:00	17:20:00	3	1	2
21-jan-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	16:55:00	17:10:00	3	1	2
23-jan-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Ochtend	07:55:00	09:35:00	1	1	
26-jan-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	16:00:00	17:40:00	4	1	3
30-jan-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	17:52:00	17:50:00	3	2	1
02-feb-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	17:00:00	16:40:00	0		
11-feb-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	16:40:00	18:24:00	3	3	
17-feb-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Ochtend	07:50:00	07:55:00	2	2	
24-feb-22	Ilperveld perceel t.o. hut	Avond	17:20:00	18:20:00	2	2	
24-feb-22	Ilperveld 2e perceel	Avond	17:20:00	18:20:00	3	1	2
26-feb-22	Ilperveld 2e perceel	Ochtend	07:15:00	08:30:00	4	4	
27-feb-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	17:25:00	18:45:00	1	1	
13-mrt-22	Ilperveld 2e perceel	Avond	17:30:00	18:40:00	5	3	2
18-mrt-22	Polder IJdoorn - Plasdras	Avond	18:05:00	18:45:00	2	1	1
23-mrt-22	Ilperveld 2e perceel	Avond	17:51:00	19:40:00	1	1	

Weet je een slaappleats of tel je graag mee?

Omdat het project draait op vrijwilligheid en een steviger fundament nodig heeft, zijn meer mensen van harte welkom. Het lijkt me prachtig als we komende winter met een grotere groep zijn! Ik hoop dat ik je met dit artikel heb geïnspireerd om mee te doen. Weet je mogelijke slaappleatsen, of wil je graag op zoek en meetellen, of eerst wat meer informatie? Laat het me weten via kkwakkel@live.nl ✉

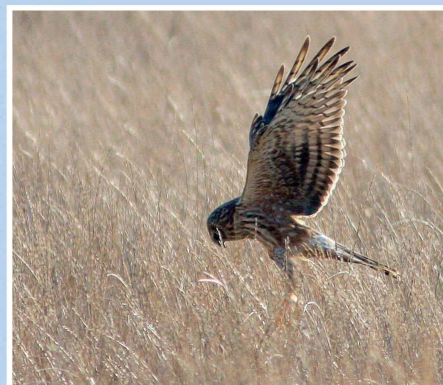

FOTO: ROELY BOS

Blauwe Kiekendief speurt met zijn scherpe blik laag over het veld

BRONNEN: SCHLAICH A., KLAASSEN R., SCHAUB T., POSTMA M., WIERSMA P., WESTERHUIS G., HAKKERT J., DE VRIES S. & BOS J. 2021. WADVOGELS VAN ALLURE: BLAUWE KIEKENDIEF EN VELDUIL. ONDERZOEKS- EN MONITORINGSRAPPORT. GRAUWE KIEKENDIEF - KENNISCENTRUM AKKERVogELS, SCHEEMDA.